

Uppföljning av granskning av lokalförserjningsprocessen

MÖLNDALS STAD

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	4
1. Inledning.....	5
1.1. Bakgrund	5
1.2. Syfte och revisionsfråga.....	5
1.3. Revisionskriterier	5
1.4. Metod	5
1.5. Avgränsningar och ansvarig nämnd.....	6
2. Uppföljning av rekommendationer.....	7
2.1. Uppföljning av rekommendation 1.....	7
2.1.1. Vår bedömning.....	8
2.2. Uppföljning av rekommendation 2.....	9
2.2.1. Vår bedömning.....	9
2.3. Uppföljning av rekommendation 3.....	10
2.3.1. Vår bedömning.....	10
2.4. Uppföljning av rekommendation 4.....	11
2.4.1. Vår bedömning.....	11
2.5. Uppföljning av rekommendation 5.....	12
2.5.1. Vår bedömning.....	12
2.6. Uppföljning av rekommendation 6.....	13
2.6.1. Vår bedömning.....	13
3. Samlad bedömning.....	14

3.1. Slutsatser.....	14
Bilaga 1. Bakgrund.....	16
Bilaga 2. Revisionskriterier.....	17
Bilaga 3. Källförteckning.....	18

Sammanfattning

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Mölndals stad genomfört en uppföljande granskning avseende lokalförsörjningsprocessen. Syftet med föreliggande granskning har varit att bedöma om kommunstyrelsen har omhändertagit tidigare revisionsrapports rekommendationer och arbetat vidare utifrån kommunstyrelsens svar på rapporten.

Revisionens slutsats i granskningen 2021 var att kommunstyrelsen inte säkerställt en ändamålsenlig och effektiv lokalförsörjningsprocess. I granskningen framkom flera brister i stadens arbete med lokalförsörjning. Revisionen såg allvarligt på att dåvarande process var så otydlig för såväl stadens nämnder och förvaltningar som för fastighetsavdelningen samt att den inte efterlevdes i alla avseenden. Den genomgående avsaknaden av systematik avseende underlag för lokalbehov samt styrning och uppföljning av lokalernas kostnadseffektivitet och ändamålsenlighet utgjorde även det brister i arbetet. Mot bakgrund av dessa brister lämnade revisionen sex rekommendationer till kommunstyrelsen.

Vår sammanfattande bedömning utifrån den uppföljande granskningens iakttagelser är att kommunstyrelsen inte har omhändertagit tidigare revisionsrapports rekommendationer.

Utifrån uppföljningen är vår bedömning att samtliga rekommendationer till kommunstyrelsen helt eller delvis kvarstår.

Vi ser mycket allvarligt på att kommunstyrelsen inte har omhändertagit de rekommendationer som revisionen lämnade 2021 i syfte att komma till rätta med de brister avseende lokalförsörjning som varit kända under lång tid, , redan före revisionens fördjupade granskning 2021. Att inte ha en fungerade lokalförsörjningsprocess riskerar leda till att stadens verksamheter står utan nödvändiga eller ändamålsenliga lokaler, vilket i sin tur tvingar staden till dyra tillfälliga lösningar.

Mot denna bakgrund uppmanar vi kommunstyrelsen att skyndsamt vidta åtgärder för att åtgärda de brister inom lokalförsörjningsprocessen som varit kända under lång tid.

1. Inledning

1.1. Bakgrund

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Mölndals stad genomfört en uppföljning av 2021 års granskning av lokalförsörjningsprocessen. Mer information om bakgrund till den uppföljande granskningen framgår i bilaga 1.

Den sammanfattande bedömningen i 2021 års granskning var att kommunstyrelsen inte säkerställt en ändamålsenlig och effektiv lokalförsörjningsprocess. Granskningen visade att den befintliga processen för lokalförsörjning hade flera brister och var otydlig ur flera avseenden för fastighetsavdelningen samt stadens nämnder och bolag. Det saknades styrdokument samt roll- och ansvarsfördelningar. Fastighetsavdelningen och utskottet saknade tydliga mandat och uppdrag i den befintliga processen. Vidare saknas det en styrning för att säkerställa en effektiv lokalanvändning i staden.

Utifrån resultaten av 2021 års granskning lämnades följande rekommendationer till kommunstyrelsen:

- ▶ Besluta om en tydlig gemensam process för lokalförsörjning i staden och säkerställa att denna process förankras.
- ▶ Tillse att roller och ansvar inom ramen för lokalförsörjningsprocessen formaliseras, tydliggörs och förankras.
- ▶ Säkerställa att det utarbetas en stadsgemensam rutin för hur lokalbehov på kort och lång sikt ska dokumenteras och utgöra underlag för lokalförsörjningsprocessen och budgetberedning.
- ▶ Säkerställa att en prioriteringsordning för lokalbehov beslutas och kommuniceras till stadens nämnder.

- ▶ Tillse att fastighetsavdelningen och det lokalstrategiska utskottet tilldelas tydliga och i staden som helhet förankrade mandat och uppdrag för lokalförsörjning.
- ▶ Säkerställa att kostnadseffektivitet och ändamålsenlighet i användningen av befintliga lokaler aktivt styrs och följs upp.

1.2. Syfte och revisionsfråga

Syftet med den uppföljande granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsen har omhändertagit tidigare revisionsrapports rekommendationer och arbetat vidare utifrån kommunstyrelsens svar på rapporten.

Granskningen inriktar sig på följande revisionsfråga:

- ▶ Har kommunstyrelsen vidtagit ändamålsenliga åtgärder utifrån de rekommendationer som ställdes i granskning av lokalförsörjningsprocessen 2021?

1.3. Revisionskriterier

Revisionskriterierna är de bedömningsgrunder som bildar underlag för granskningens analyser, slutsatser och bedömningar. Revisionskriterierna i denna granskning framgår av bilaga 2.

1.4. Metod

Granskningen har genomförts som en dokument- och intervjustudie. Intervjuer har genomförts med kommunstyrelsens presidium, lokalstrategiska utskottets presidium och chef för fastighetsavdelningen tillsammans med ytterligare relevanta tjänstepersoner.

Svar på skriftliga frågor har även inhämtats från nedan listade förvaltningar och bolag med syfte att få deras bild över hur arbetet med lokalförsörjningsprocessen har fortlöpt sedan granskningen 2021.

- ▶ social- och arbetsmarknadsförvaltningen,
- ▶ skolförvaltningen,
- ▶ utbildningsförvaltningen,
- ▶ vård- och omsorgsförvaltningen,
- ▶ serviceförvaltningen,
- ▶ kultur- och fritidsförvaltningen,
- ▶ tekniska förvaltningen,
- ▶ bygg- och miljöförvaltningen,
- ▶ stadsbyggnadsförvaltningen,
- ▶ stadsledningsförvaltningen,
- ▶ Mölndalsbostäder AB,
- ▶ Mölndals Parkering AB, och
- ▶ Gunnebo slott och trädgårdar AB.

Samtliga förvaltningar och bolag har inkommit med svar på de skriftliga frågorna.

Källförteckning framgår av bilaga 3.

1.5. Avgränsningar och ansvarig nämnd

Granskningen avser kommunstyrelsen.

2. Uppföljning av rekommendationer

2.1. Uppföljning av rekommendation 1

Besluta om en tydlig gemensam process för lokalförsörjning i staden och säkerställa att denna process förankras.

I april 2022 beslutade kommunstyrelsen om en ny lokalförsörjningsprocess. Processen består av tre faser; inventera lokalbehov och upprätta förvaltningsplan, analysera behoven samt upprätta lokalförsörjningsplan.

I processen framgår att kommunstyrelsen fattar beslut i de fall målkonflikter gällande lokalbehov uppstått vid framtagande av förvaltningsplan. Kommunstyrelsen godkänner även den färdiga lokalförsörjningsplanen i processens sista fas.

Lokalstrategiska utskottet ska enligt processen godkänna förvaltningarnas verksamhetsområdesrapporter, vilka tas fram som underlag inför sammanställningen av lokalförsörjningsplanen.

Nämnderna får under processens gång information om förvaltningsplan och de verksamhetsområdesrapporter som tas fram av fastighetsavdelningen.

Lokalförsörjningsprocessen var inför beslut ute på remiss i förvaltningarna. Stadsledningsförvaltningen uppger också att beslut om lokalförsörjningsprocessen mejlades till samtliga nämnders brevlådor i maj 2022. Vad gäller förankring av processen uppger vissa förvaltningar i skriftliga svar att de också

tagit del av den beslutade processen i dialog och vid volymmöten med fastighetsavdelningen. Andra förvaltningar uppger att de inte mottagit information avseende processen sedan den antogs. Av intervjuer och skriftliga svar framgår att det fortsatt finns utvecklingsområden vad gäller processens tydlighet och förankring hos förvaltningar och stadens bolag. En handfull av förvaltningarna och samtliga bolag uppger att de inte fått tillräckligt med information om processen eller inte vet vilken den slutligt beslutade lokalförsörjningsprocessen är.

Granskningen visar att den beslutade lokalförsörjningsprocessen saknar styrning avseende flera aspekter av lokalförsörjningen. Processen innefattar endast lokalbehov på längre sikt, det vill säga behov om 3 år eller längre. Enligt skriftligt svar kan detta bidra till otydlighet gällande förvaltningarnas kontra fastighetsavdelningens ansvar för att hantera kortsiktiga behov, 0–3 år. I intervju uppges att bristen på en beslutad process för kortsiktiga behov öppnar för att hantera kortsiktiga behov med akuta lösningar som inte har en tydlig styrning. Om en förvaltning uppkommer med ett akut behov finns det enligt fastighetsavdelningen inte tid att beakta budgetprocessen enligt rutin.

Vidare innefattar inte lokalförsörjningsprocessen riktlinjer för hur verksamheterna ska utforma behovsanalyser eller hur de ska bedriva arbetet med att ta fram dem. Processen startar med att verksamheterna i staden inkommer med behovsanalyser till fastighetsavdelningen över lokalbehovet. Förvaltningarna behöver innan dess arbeta självständigt enligt egen eventuell rutin med att ta fram behovsanalyser över lokalbehovet. Med behovsanalyserna som underlag hålls sedan volymmöten två gånger årligen mellan förvaltningarna och fastighetsavdelningen

där förvaltningens lokalbehov går igenom. Det framgår av intervju och skriftliga svar att förvaltningarna arbetar på olika sätt samt har olika utmaningar i att bedöma sitt lokalbehov på lång sikt. Av intervju framgår att det bedöms finnas behov av tydligare riktlinjer av förprocesser i respektive förvaltning för att säkerställa ett tydligt och likvärdigt behovsunderlag.

Slutligen framgår att personalomsättning bland de chefer som utvecklat lokalförsörjningsprocessen har bidragit till att fastighetsavdelningens arbetssätt har förändrats sedan processen beslutades. Lokalförsörjningsprocessen uppges vara i behov av revidering för att anpassas till det arbetssätt som staden framöver vill använda sig av gällande lokalförsörjningen.

2.1.1. Vår bedömning

Vi bedömer att kommunstyrelsen inte har omhändertagit rekommendationen i sin helhet. Kommunstyrelsen har förvisso beslutat om en lokalförsörjningsprocess, men den är inte tillräckligt förankrad eller fullständig. Det finns alltså alltjämt utvecklingsområden vad gäller processens tydlighet och förankring gentemot verksamheterna. Processen fångar inte heller upp alla aspekter av stadens lokalförsörjning.

2.2. Uppföljning av rekommendation 2

Tillse att roller och ansvar inom ramen för lokalförsörjningsprocessen formaliseras, tydliggörs och förankras.

I kommunstyrelsens reglemente framgår att kommunstyrelsen ansvarar för ägandeskapet av stadens fastigheter och lokaler. Vidare framgår att det inom styrelsen ska finnas ett lokalstrategiskt utskott. Utskottets ansvarsområde är den strategiska samordningen av verksamheternas behov av lokaler samt investeringar och underhåll av stadens lokal-, anläggnings- och byggnadsbestånd. Utskottet bereder även ärenden avseende kortare arrenden och annan nyttjanderätt.

I intervju framgår att det inte är tydligt vilken roll lokalstrategiska utskottet har i det operativa arbetet gentemot fastighetsavdelningen och budgetberedningen.

I lokalförsörjningsprocessen beskrivs fastighetsavdelningens olika tjänstepersoners roller och ansvar vid olika stadier i processen. Rollen som fastighetsförvaltare respektive lokalstrateg på fastighetsavdelningen finns specificerad i uppdragsbeskrivningar.

Förvaltningarnas roll och ansvar i lokalförsörjningsprocessen finns inte dokumenterat. Av intervju och skriftliga svar framgår att förvaltningarnas roll är att inventera och sammanställa sina lokalbehov och bedriva förarbetet till lokalförsörjningsprocessen. I skriftliga svar framgår dock att förvaltningens roll i relation till fastighetsavdelningen i vissa fall upplevs som otydlig, exempelvis avseende lokalbehov på kort sikt som inte inkluderas i lokalförsörjningsprocessen. Alla förvaltningar uppges inte heller

ha egna lokalstrategier, vilket försvårar samarbetet med fastighetsavdelningen.

Vissa intervjuade upplever att tjänstepersoner inte har tillräcklig kunskap om sina ansvarsområden inom lokalförsörjningsprocessen. Detta uppges märkas då det lokalstrategiska utskottet ibland tar emot ärenden med underlag som inte är färdiprioriterade eller utredda i tillräckligt hög grad.

Slutligen framgår i svar från vård- och omsorgsförvaltningen samt från social- och arbetsmarknadsförvaltningen att den nya processen inte tydliggjort roller och ansvar vad gäller lokaler där staden inte är fastighetsägare. De båda förvaltningarna nyttjar i hög grad lokaler ägda av Mölndalsbostäder AB. I skriftligt svar uppger Mölndalsbostäder AB att bolaget varken har involverats i framtagande av den nya lokalförsörjningsprocessen eller tagit del av den beslutade produkten.

2.2.1. Vår bedömning

Vi bedömer att kommunstyrelsen delvis har omhändertagit rekommendationen. Lokalförsörjningsprocessen beskriver fastighetsavdelningens olika tjänstepersoners roller och ansvar. Vidare framgår roller i lokalförsörjningsprocessen i uppdragsbeskrivningar och riktlinjer.

Förvaltningarnas roll i processen finns inte tydligt dokumenterad. Roller och ansvar vad gäller lokaler där staden inte är fastighetsägare har inte tydliggjorts av den nya processen.

2.3. Uppföljning av rekommendation 3

Säkerställa att det utarbetas en stadsgemensam rutin för hur lokalbehov på kort och lång sikt ska dokumenteras och utgöra underlag för lokalförsörjningsprocessen och budgetberedning.

Granskningen visar det inte finns någon stadsgemensam rutin för hur lokalbehov på kort och lång sikt ska dokumenteras och utgöra underlag för lokalförsörjningsprocessen och budgetberedningen.

I dokumentet *Riktlinjer för Mölndals stads lokalförsörjning 2022* framgår endast att det krävs en tät dialog mellan fastighetsavdelningen och verksamheten när gemensamma underlag tas fram. Riktlinjerna innehåller inte styrning kring hur förvaltningarnas interna förarbete till lokalförsörjningsprocessen ska genomföras. Exempelvis saknas klargörande av hur behovsanalyser ska tas fram och vad de ska innehålla.

Av skriftliga svar från förvaltningarna framgår att de arbetar utifrån förvaltningsspecifika rutiner för att dokumentera lokalbehov. I svar framgår att det förekommer förvaltningar som uttrycker att de saknar tillräcklig kompetens för att ta fram behovsanalyser och som efterlyser stöd från fastighetsavdelningen i arbetet. Vidare uttrycker exempelvis vård- och omsorgsförvaltningen en önskan om att kartlägga förarbetet till lokalförsörjningsprocessen och införa gemensamma mallar och rutiner för behovsanalyser. Stadsbyggnadsförvaltningen uppger att en intern samsyn i alla delar av lokalförsörjningen även är viktigt för att inte riskera att försvåra detaljplaneringen.

Andra förvaltningar, exempelvis kultur- och fritidsförvaltningen och skolförvaltningen, upplever att arbetet med att dokumentera lokalbehov fungerar bra och uttrycker inget behov av gemensamma arbetssätt.

2.3.1. Vår bedömning

Vi bedömer att kommunstyrelsen inte har omhändertagit rekommendationen. Kommunstyrelsen har inte säkerställt att det finns en stadsgemensam rutin för hur lokalbehov på kort och lång sikt ska dokumenteras och utgöra underlag för lokalförsörjningsprocessen och budgetberedning.

2.4. Uppföljning av rekommendation 4

Säkerställa att en prioriteringsordning för lokalbehov beslutas och kommuniceras till stadens nämnder.

Granskningen visar att det inte finns en beslutad prioriteringsordning för lokalbehov. Vid eventuella målkonflikter sker beredning av ärendet i lokalstrategiska utskottet innan beslut fattas av kommunstyrelsen. Således finns inte en på förhand politiskt beslutad prioriteringsordning över hur olika behov ska vägas mot varandra. En prioriteringsordning skulle bidra till en förutsägbarhet och tydlighet för såväl berörda nämnder och förvaltningar som lokalstrategiska utskottet, fastighetsavdelningen och ytterst kommunstyrelsen.

Av skriftliga svar framgår att förvaltningarna upplever en otydlighet i hur lokalbehov i stadens olika verksamheter prioriteras gentemot varandra. I intervju framgår att det vore önskvärt att arbeta efter en prioriteringsordning. Det skulle enligt de intervjuade bidra till att säkerställa det *strategiska* arbetet med lokalförsörjningen. En beslutad prioriteringsordning uppges även kunna bidra till en ökad förståelse verksamheter emellan för deras respektive lokalbehov. Från intervju framgår att prioritering i dagsläget görs utifrån konsekvensbeskrivningar kring varje projekt vilket uppges vara ett tidskrävande arbete. I dagsläget uppges befolkningsökning och skicket på fastigheterna vara de huvudsakliga parametrarna vid prioritering.

2.4.1. Vår bedömning

Vi bedömer att kommunstyrelsen inte har omhändertagit rekommendationen. Kommunstyrelsen har inte säkerställt att en prioriteringsordning för lokalbehov beslutas och kommuniceras till stadens nämnder.

2.5. Uppföljning av rekommendation 5

Tillse att fastighetsavdelningen och det lokalstrategiska utskottet tilldelas tydliga och i staden som helhet förankrade mandat och uppdrag för lokalförsörjning.

I kommunstyrelsens reglemente framgår att lokalstrategiska utskottet ansvarar för den strategiska samordningen av verksamheternas behov av lokaler samt investeringar och underhåll av stadens lokal- och fastighetsbestånd. I dokumentet *Riktlinjer för Mölndals stads lokalförsörjning 2022*, framtaget av fastighetsavdelningen, framgår att detta ansvar ligger på fastighetsavdelningen. I riktlinjerna framgår att fastighetsavdelningen, på uppdrag av kommunstyrelsen, förvaltar stadens verksamhetslokaler, bostadsrätter och förhyrda lokaler. Fastighetsavdelningen ska strategiskt samordna verksamheternas behov av lokaler. Fastighetsavdelningen äger frågan gällande hur lokalförsörjningsprocessen ska vara utformad.

De skriftliga svaren pekar å andra sidan alltjämt på en otydlighet kring fastighetsavdelningens och det lokalstrategiska utskottets roller och mandat. Vissa förvaltningar uppger att roller och mandat för utskottet och fastighetsavdelningen är tydliga och framgår av riktlinjerna. Andra förvaltningar upplever att riktlinjerna inte ger en tillräckligt tydlig bild av fastighetsavdelningens och det lokalstrategiska utskottets roller och ansvarsområden i praktiken kopplat till den beslutade lokalförsörjningsprocessen.

I intervju med lokalstrategiska utskottet beskrivs en osäkerhet kring vilka mandat lokalstrategiska utskottet har gentemot kommunstyrelsen samt i vilken utsträckning utskottet har ett

operativt ansvar för uppföljning av fastighetsavdelningens arbete.

Vidare lyfts en otydlighet gällande fastighetsavdelningens och det lokalstrategiska utskottets roll och mandat gentemot budgetberedningen. I lokalförsörjningsprocessen framgår att budgetberedningen involveras i processens sista fas efter att lokalstrategiska utskottet godkänt verksamhetsområdesrapporter från förvaltningarna. Efter godkännande av verksamhetsområdesrapporterna sammanställs en lokalförsörjningsplan som redovisas för budgetberedningen inför budgetprocessen start.

I intervju framgår att det är otydligt vilket mandat det lokalstrategiska utskottet har att komma med inspel kring investeringsfrågor till budgetberedningen. Det uppges också att budgetberedningen involveras för sent i processen för att på bästa sätt kunna arbeta strategiskt med lokalförsörjning.

2.5.1. Vår bedömning

Vi bedömer att kommunstyrelsen inte har omhändertagit rekommendationen. Kommunstyrelsen har inte tillsett att fastighetsavdelningen och det lokalstrategiska utskottet har tilldelats tydliga och i staden som helhet förankrade mandat och uppdrag för lokalförsörjning.

2.6. Uppföljning av rekommendation 6

Säkerställa att kostnadseffektivitet och ändamålsenlighet i användningen av befintliga lokaler aktivt styrs och följs upp.

Lokalförsörjningsprocessen innehåller inte incitament för kostnadseffektivitet och ändamålsenlighet i användningen av befintliga lokaler.

I skriftligt svar hänvisar stadsledningsförvaltningen till stadens ekonomiska styrprinciper avseende incitament för effektiv lokalanvändning. I styrprinciperna framgår att nämnder tilldelas resurser av fullmäktige för att kunna avropa interna tjänster. Detta för att skapa kostnadsmedvetenhet och incitament för att inte avropa mer än nödvändigt.

Enligt vår mening är tilldelning av resurser från kommunfullmäktige inte att betrakta som tillräckliga incitament eller styrning för kostnadseffektivitet och ändamålsenlighet.

Granskningen visar att kommunstyrelsen inte har efterfrågat någon uppföljning från förvaltningarna angående lokalanvändningen. De intervjuade upplever inte att staden arbetar aktivt med uppföljning av kostnadseffektivitet avseende lokalanvändning.

I intervju framgår att staden än så länge befinner sig i implementeringsfasen av lokalförsörjningsprocessen eftersom den beslutades under 2022. Staden har ännu inte hunnit ta sig igenom hela processen och därmed inte heller gjort någon uppföljning.

Av skriftligt svar från stadsledningsförvaltningen framgår att en formaliserad uppföljning av lokalförsörjningsprocessen inte skett tidigare. Under 2023 uppges att ett antal målsättningar kopplat till lokalförsörjning ska följas upp.

2.6.1. Vår bedömning

Vi bedömer att kommunstyrelsen inte har omhändertagit rekommendationen. Kommunstyrelsen har inte säkerställt kostnadseffektivitet och ändamålsenlighet i användningen av befintliga lokaler aktivt styrs och följs upp.

3. Samlad bedömning

3.1. Slutsatser

Syftet med uppföljningen har varit att bedöma om kommunstyrelsen har omhändertagit tidigare revisionsrapports rekommendationer och arbetat vidare utifrån kommunstyrelsens svar på rapporten.

Vår sammanfattande bedömning utifrån genomförd granskning är att samtliga rekommendationer till kommunstyrelsen helt eller delvis kvarstår. Utifrån denna bedömning lämnas nedanstående rekommendationer till kommunstyrelsen:

- ▶ Besluta om en fullständig process för lokalförsörjning i staden och säkerställa att denna process förankras.
- ▶ Tillse att roller och ansvar inom ramen för lokalförsörjningsprocessen formaliseras, tydliggörs och förankras.
- ▶ Säkerställa att det utarbetas en stadengemensam rutin för hur lokalbehov på kort och lång sikt ska dokumenteras och utgöra underlag för lokalförsörjningsprocessen och budgetberedning.
- ▶ Säkerställa att en prioriteringsordning för lokalbehov beslutas och kommuniceras till stadens nämnder.
- ▶ Tillse att fastighetsavdelningen och det lokalstrategiska utskottet tilldelas tydliga och i staden som helhet förankrade mandat och uppdrag för lokalförsörjning.
- ▶ Säkerställa att kostnadseffektivitet och ändamålsenlighet i användningen av befintliga lokaler aktivt styrs och följs upp.

Avslutningsvis konstaterar vi att den uppföljande granskningen visar på att de brister i stadens arbete med lokalförsörjning som identifierades 2021 i stort fortfarande inte är omhändertagna. Kommunstyrelsen har förvisso beslutat om en lokalförsörjningsprocess, men granskningen visar att den inte är fullständig, förankrad, tydlig eller effektiv. Vidare finns fortsatt ett behov av att förtydliga fastighetsavdelningens och det lokalstrategiska utskottets roller och mandat i praktiken kopplat till den beslutade lokalförsörjningsprocessen. Det finns även ett behov av att förtydliga vilket ansvar lokalstrategiska utskottet har i det operativa arbetet gentemot fastighetsavdelningen och budgetberedningen. Slutligen skulle en politiskt beslutad prioriteringsordning bidra till en förutsägbarhet och tydlighet kring prioriteringen av stadens lokalbehov.

Vi ser mycket allvarligt på att kommunstyrelsen inte har omhändertagit de rekommendationer som revisionen lämnade 2021 i syfte att komma till rätta med de brister avseende lokalförsörjning som varit kända under lång tid, redan före revisionens fördjupade granskning 2021. Att inte ha en fungerade lokalförsörjningsprocess riskerar leda till att stadens verksamheter står utan nödvändiga eller ändamålsenliga lokaler, vilket i sin tur tvingar staden till dyra tillfälliga lösningar.

Mot denna bakgrund uppmanar vi kommunstyrelsen att skyndsamt vidta åtgärder för att åtgärda de brister inom lokalförsörjningsprocessen som varit kända under lång tid.

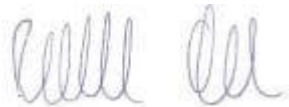
Göteborg 28 augusti 2023

Fanny Nilsson
Verksamhetsrevisor
Ernst & Young AB

Karin Knutsson
Certifierad kommunal yrkesrevisor
Ernst & Young AB

Rebecka Rask
Certifierad kommunal yrkesrevisor
Kvalitetssäkrare
Ernst & Young AB

Bilaga 1. Bakgrund

Under 2021 genomförde kommunrevisionen i Mölndals stad en granskning av stadens lokalförsörjningsprocess. Granskningen visade på betydande brister och den sammanfattande bedömningen var att kommunstyrelsen inte säkerställt en ändamålsenlig och effektiv lokalförsörjningsprocess. Granskningen visade att den befintliga processen för lokalförsörjning hade flera brister och var otydlig ur flera avseenden. Bland annat saknades styrdokument samt roll- och ansvarsfördelningar för processens olika delar. Fastighetsavdelningen och det lokalstrategiska utskottet saknade även tydliga mandat och uppdrag i den befintliga processen. Det saknades en styrning för att säkerställa en effektiv lokalanvändning i staden. Ingen systematisk uppföljning gjordes av fastighetsavdelningens arbete med lokalernas kostnadseffektivitet och ändamålsenlighet.

Sedan 2021 har staden beslutat om en ny lokalförsörjningsprocess. I revisionens dialoger med nämnder och styrelse under 2022 framkommer dock att det finns utmaningar i efterlevnad av processen. Det finns också fortsatt stora utmaningar med lokalförsörjningen. Stadsledningsförvaltningens fastighetsavdelning som ska samordna verksamheternas behov av lokaler har haft och fortsatt har stora utmaningar gällande kompetensförsörjningen. I dialog har det framgått att fastighetsavdelningen i perioder har saknat chef samt att personalomsättningen under 2022 legat på cirka 70 procent.

Bilaga 2. Revisionskriterier

Av 6 kap § 6 framgår att nämnderna var och en inom sitt område ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Reglemente för kommunstyrelsen och det lokalstrategiska utskottet

Av styrelsens reglemente framkommer att styrelsen har ansvar för strategisk samordning av stadens verksamheters behov av lokaler och mark. Styrelsen har även ansvar för ägarskapet av stadens fastigheter och lokaler.

Det lokalstrategiska utskottets ansvarsområde är den strategiska samordningen av verksamheternas behov av lokaler samt investeringar och underhåll av stadens lokal- och fastighetsbestånd.

Bilaga 3. Källförteckning

Dokument

- ▶ Lokalförsörjningsprocessen 2022
- ▶ Riktlinjer för Mölndals stad lokalförsörjning 2022
- ▶ Remissvar på lokalförsörjningsprocessen
- ▶ Uppdragsbeskrivning fastighetsförvaltare
- ▶ Uppdragsbeskrivning lokalstrateg
- ▶ Kommunstyrelsens reglemente
- ▶ Budget plan 2023–2025 för staden
- ▶ Agenda volymmöte 2022
- ▶ Förvaltningsplaner
- ▶ Verksamhetsområdesrapporter

Skriftliga svar på frågor från EY

- ▶ Bygg- och miljöförvaltningen
- ▶ Kultur- och fritidsförvaltningen
- ▶ Skolförvaltningen
- ▶ Social- och arbetsmarknadsförvaltningen
- ▶ Stadsledningsförvaltningen
- ▶ Serviceförvaltningen
- ▶ Tekniska förvaltningen
- ▶ Utbildningsförvaltningen
- ▶ Vård- och omsorgsförvaltningen
- ▶ Stadsbyggnadsförvaltningen
- ▶ Mölndalsbostäder AB
- ▶ Mölndals Parkerings AB
- ▶ Gunnebo slott och trädgårdar AB

Intervjuer

- ▶ Kommunstyrelsens presidium, 2023-04-18
- ▶ Lokalstrategiska utskottets presidium, 2023-04-20
- ▶ Chef för fastighetsavdelningen tillsammans med representanter från fastighetsavdelningen, 2023-04-18